

A nevezetesebb Bétsi jegyzések.

Juliusnak 23-dikán estve megjelent a' Tsászári, ő Felségével a' Tsászárnéval edgyütt, az udvari Teátromban, 's háromszori hoszszas tapsolással, és nagy vivat kiáltásokkal fogadtatott; mellyeket ő Felsége, gyakori nyájos maga meg-hajtásaival vizontagolt. Végig nézte *Bahini*, 's *Tomeoni* játékaikat, kik ez úttal ismét *Pigmaliott* 's annak meg-elevenedett faragott Képét jádzották; 's ugyan ki-is tettek magokért. — Más nap (Vasárnap) délben *Cercle* (circulus; kerület) tartatott az Udvarban, melly ebből állott: Vizsza térvén ő Ts. 's Kir. Felsége az Udvari Kápolnából, megállapodott az ugy nevezetett Tanács-Házban (Rathsflube); mellyhez csak a' külső országi Követeknek, titkos Tanácsosoknak, 's arany Kúltosoknak vagyon szabad bé me-netelek; 's körül-vétetvén ezen elő számlált Méltóságoktól, velek egy kevés ideig beszélgetett. Azal el-ozlottak. Sok Frantzia Generálisoknak, és Lengyel Méltóságoknak vólt Szerentséjek, e' jeles alkalmatossággal szemben lenni ő Felségével; hanem a' Frantzia Követ, *Marquis Noailles* izenetet vett, hogy ez úttal nem kívánja magánal látni ő Felsége. (Ezen környülállásokban t. i. — 's minden hatalom a' Nemzet Gyűlésénél vagyon; *M. Noailles*-is tehát most a' Nemzet Gyűlése' Követje, melly Gyűlést pedig nem esmér a' mi Udvarunk, Frantzia Ország' Fejének; valamint nem esmérnek más Udvarok is). — Jelen vólt ez napon az Udvarnál a' Prusziziai Királytól ide küldetett Oberster *Bischoffsverder* Ur-is. *) (kinek Berlinbe lett vizszamene-

*) Nagyon meg hitt Embere ez az Ur a' Prusziziai Királynak. Ugy a' hira, hogy ő ejtette volna ki Gróf Hertzberget; a' Király' grátziájából: mellyet látván Gróf Hertzberg, úgy kérte volna a' Királyt, hogy venné le róla a' Minis-terséget. (Ez meg is lett, a' mint oda alább emlékeztel fogunk felőle.

menetelét értettünk, 's irtuk volt). Ennek az Urnak, maga palotájában ajánlott szállást H. Kaunitz; de a' melly ajánlást el-nem fogadott az Oberster Ur, hanem vendégfogadóban lakik. — Azt mint szemünkel látott igazságot irhatjuk, hogy a' mi F. Hazánk és Nemzetünk édes Attya, Feje, II-dik Leopold F. Királyunk olly egészséges állapotban tért meg közinkbe, a' mi ki-mondhatatlan örömrünk, hogy Béts még soha olly meg hizott és egészséges állapotban nem látta a' maga Urát. — A' múlt Szeredán már reggeli 7 órakor künn volt a' F. Király. a' F. Királyné, F. Ferentz fő Hertzeg hites társával edgyütt az *Augartenben* az ifju H. *Lichtensteinnal* edgyütt, és hogy minden kisirő és Fejedelmi jel nélkül, egy kerek kalapba, és tetét kék kaputba volt ő Felsége, az ott számosan sétálók igen kevélsen esmervén meg oly sok Országoknak Urát és Attyát, még tsak kalapot sem emelíttenek sokon, mig nem ő Felségére rá esmerének. Híre támod egy szer, kik légyenek azon edgyütt sétáló 5 személyyek, és ekkor vala osztán azon ki-mondhatatlan öröm a' jelen lévők között, mely szokott lenni egy jó szivű Jobbágyban, ki az ő Fejedelmét egy alázatos, és egy mindenekhez rendkívülvaló nagy szerettettel 's tilzetelettel vífeltető formában szemléli. Mindeneknek kalapot emeltek ezen Felségek, és a' mi F. Atyáknak igen jó kedve vala. — A' mi F. Korona Hertzegnénk bizonyoson meg-áldatott tessli állapotban vagyon. Ez a' kedves Anyánk helyébe következő édes Anyánk egy igen szép, ártatlan, szelid, és minden nagyra tartás nélkül való Fejedelem Afiszony, kit a' nép repeső örömmel szokott szemlélni. Hitelesen irhatjuk, hogy az Udvarból tsak *Ferentz, Károly, Leopold Nádor* Ispányunk, 's *Josef* fő Hertzegek mennek le, az *Eszterházai* pompára; melly is Augustusnak 2 dik, 3 dik, és 4 dik napjain fog tartatni.

Az Erdélyi Kantzellárián, M. *Miske* Ur Udvari Tanátsofsá tétetett. — Azon kegyelmes végezése pedig ő Felségének, melly szerint az Erdélyi F. K.

Kormány-szék addig is *Kolosvárt* maradni rendel-
 tik, míg a' Nemzetnek fontos okai jobban meg-fon-
 toltathatnak, már a' F. Udvar. Kantzellária által le-
 küldetett. — Örvendjetez kedves Kolosvári Pol-
 gár-társaim, 's imádkozzatok, hogy ez a' drága
 gyümöltkert termő élő-fa gyökeret verhesen ma-
 gának mostani helyében. — Felséges Urunknak a'
 napokban egy név alírása nélkül való 10 Levélből
 álló Frantzia irás (*anonemus*) adatott bé, melly
 így kezdődött: — — J'ai voulu que vous lisez
 la chose, & non la personne, sur quoi vous pouvez
 me connoître, & je serai toujours prêt, de vous
 montrer son utilité, en entrant dans tous les détails.
 — Mivel ezen irás igen helyesen vagyon írva, és
 igen különös Hazafélti gondolatokat foglal magá-
 ban, kívánom ő Császári Királyi Felsége maga Ize-
 mélyesen belzéllel ennek Irójával külömb külömb
 környülállások iránt, azért ezen Irónak tudtára a-
 datik, hogy magát jelentse. Béts 26. Julii 1791. —
 A' mi Fels. Palatinusoknak a' Pesth Vármegyei
 Főispánságba való hé-lyi. ásában a' mi Kotonánk
 kedves örökösse *Ferentz* fő Hertzeg lézen a' Ki-
 rályi Comissarius; mely Fő ispányi Installátzion, a'
 mint értjük, egy néhány Vgyéknek Lovas Sergei
 fognak parádében meg jeleeni. — Hogy nekünk a'
 Portával való békeféségünk meg volna, és hogy Au-
 gustusban ki is fogna hirdettetni, azt közönségesen
 beszéllik, sőt még sokan azt is, hogy minden el-
 foglalt földeket visszfa fognánk adni a' Portának,
 és abban az állapokban fogna mind a' két rész ma-
 radni, melyben valának a' háboru előtt. Hogy a'
 békeféség bizonyos, abban nem igen kételkedünk,
 de hogy mindent visszfa adunk azt az Isten tuda-
 ja; azért várakozzunk a' békeféség ki hirdetéséig. —
 — — Bezzeg nem békéllik az Orosz Udvar;
 mert a' Bétsi Orosz Követ. *H. Gallitzin* uj örvendes
 tes Tudósítást vett a' múlt Vasárnap is *H. Reppin-*
tól, melly szefiut *Asiának Tzirkaßzia* Tartományá-
 ban, *Támdán* Városához közel a' fekete tenger part-
 yán fekvő *Anapa* nevezetű erőlségét a' Törökök-
 nek,

nek, Orosz. Gen. *Gaudovitz* Jun. 22. dikén erővel megvette, 's a' benn volt Törökök közzül sokat a' más világra költöztetett; mint egy 14 ezerig való pedig el fogott, kiknek számok közzül való maga a' Kormányozó is *Mustafa* 3 ló farkos Basa, kinek az Attyát *Batál* Basát tavaly fogták volt el az Oroszok hasonlóképpen *Anapai* Kormányozó korában; továbbá *Saihh Monsur* hamis Proféta is, ki már néhány ezteudöktől fogva, sok népet el-tsábitott; jukba került. Ez, és *Kagliostra* voltanak a' jelen való Században a' leg-nagyobb *Impostorok*, Világtsalók.

A' Debretzeni *Superintendus* dolgában B. *Ortzy Josef* Ur a' Királyi Biztos, és már ezen dologban gyűlés is tartatott. — Itt van a' nyakunkon *Augustus*, a' midőn azon régen ohajtott Magyar Ország *Aug.* és *Helv.* vallásbéliek *Synatjának* kellett vala esni, némellyek vélekedések szerint, a' Felseges engedelem után — de mi léssen belőle, a' következendő idő fogja meg mutatni. A' tzelja ennek igen jó és bölts, de — — — Az *Augustana* vallásbéliek, kik egymással igen szépen meg szoktanak edgyezni, tsak alig ha minden órán ezen *Synodus* hoz nem kezdenek. — — Az *Eszterházi* esendő pompára ő Felsege a' Király és Királyné nem fognak el-menni, hanem e' 3 fő Hertzegek lésszenek itt jelen: *Ferentz*, *Károly* és *Leopold*. — A' Bétsi *Nacionál Theátrum*béli *Operisták* *Eszterháza*ra hivatnak, egy *Operának* jádzására; kiknek minden évi költségeken, és tartásokon kívül, minden személynek 100 arany léssen ajándéka!!! — Az *Eszterházi* pompa *Aug.* 3. diára maradott.

Egy szörnyű hír érkezék éppen ezen órában, egy irás által kezemhez, mellyet nem hiszek, és nem is kívánám, hogy igaz légyen. A' hír ez, úgy a' mint kezemhez érkezett németül: — „A' Nagy Vezér *Matziandl* 180-ezered magával ütött a' *Muszák Táborára*; és ezen véghetetlen sokasággal úgy elborította ezeket, hogy 14-ezer *Muszák* a' földön hagyott volna, és igen kevés hír-mondó *Oroszok* jöttenek volna vizsza a' *Dunán*. Ezen kir. ujj

Béts.

Rétsben; azért se né hidjük, se meg ne velsük, míg bővebb és bizonyosabb tudósítást nem vélzünk föllöle. —

A Bukoreft mellett lévő Táborból 16. Julius. „Midőn Sziſtoból Bukoreftbe vizſza jött vala ke-
vés időre Ts. K. Minifter B. Herbert Ur, és a' N. Barkó Sergének Tifztjei látogatására mentenek volna, így szollitá meg őket az említett B. Ur: Hozott Ilfen kedves Magyar Vitézeim! Rájſz Effendi's más nagy Török Tifzektől nagy ditséretet hallottam Konſtántzinápolyban a' Magyar Húſzárokról; kik magok nem ſzégyenlik meg-vallani, hogy a' Magyar lovalsághoz hasonló katonát nem esmernek, és jobban félnek ezektől, mint az ő Eleik a' pántzélós és ſisakos vitézektől. Az Erdödi és Székely Húſz. ſeregbeli Tifzt Uraknak hasonlóképpen beſzélt B. Herbert Ur. — — E' mellett tudtára adom a' Kurirnak, hogy nem jól tudósítatott Krájoval mel-
lől a' 46. Levelében, mintha a' N. Barkó Serge 500 Törököt vágott volna le'st. mert ez tellyelſéggel nem igaz: sőt irhatom, hogy még az idén tsak legkifsebb tsatánk, vagy ellenkezésünk sem volt a' Törökökkel. Az igaz, hogy Silifriánál fok hajókat tartott kéfzen, de a' hid' fel-állitásához, még sem fogott; hanem Braillánál a' Muſzkák ellen kézek voltak. Vigyázott ugyan mind a' lovas, mind a' gyalog Rend, hogy a' Rabló Törökök a' Dánán által ne űſsenek és raboljanak a' mi faluinában, de ellenkezés még az idén legkifsebb sem volt. — — Valóságos dolog pedig e' következendő: már 5. dik hete, hogy Bukoreft Vároſának edgyik végén a' N. Barkó, Erdödi és a' Székely Húſzár Sergek, a' máſikon pedig a' gyalog. Batalionak Táborban feküſznek; hol ma békelséget, holnap háborut hirdetnek egy más között — azonban a' mi melſzebb látó Tifztjeink bizonyosnak mondják a' békelséget. — — B. Herbert, és Gr. Eſzterházy még ma itt vagynak; de 3 — 4 nap alatt mennek vizſza Sziſtobába. Ezen Méltóságok már 4-szer tifztelték meg jelen lételekkel táborunkat. — — Feljegyzésre's örök

örök emlékezetre méltó F. T. Mester Gr. *Alitroszki* fő Vezérünknek Táborunk eránt való nagy Atyai gondoskodása, és Szeretete. Tudván, hogy Táborunk vitézeinek ezen hávségben mind szolgálatja, mind szomjusága igen nagy, innya és főzni való vizet és fát ingyen parantsolt, és ezen kívül Riskását 's más egyéb Konyhára tartozó dolgokat tsekély árran osztogatit a' köz-népnek; sőt gyakran maga el-járja ezeket és kérdezi miben volna fogyatkozások. El megy a' tűzhellyekre; ezeknek ételket meg kofistolja; a' honnan ditsekedhetünk azzal, hogy betegeink igen kevesen vagynak. Mivel a' Városhoz közel vagyunk, mindenünk bővséggel vagyon és igen óltsó.

Zemplény Vármegye, A. Körtvöllyes 17. July.
 — *Kedves Magyar Kurirom!* — Amaz egész Országunkban híres T. Sz. Szirmay nagy Familiának első arany tsillaga, T. Idősbb Sz. Szirmay István Ur ezen hónapnak 13-dikán Kálsán meghala. — Melly nagy Urban el-vezítették 2 nagy érdemü Uri Fiai, és 2 Uri kedves Leányai ritka példájú kedves Attyokat, el-vezítették egy néhány N. Vgyék legnagyobb 's leg-kevesebb Tábla Birájokat, leg-inkább pedig T. N. Abauj Vármegye el-vezítette a' Felsőges Udvarhoz egynéhány izben küldetett nagy érdemü Követtjét, el-vezítették az Tiszán innen lévő Augusztána Valláson lévő, Ekklesiák, Oskolák legjobb, leg-kegyesebb Fő Kurátorokat, el-vezítették a' szegény ügye fogyottak is legnagyobb dajkálkodó Attyokat 's táplálójokat, de bezzeg el-vezítették számos Birtokiban lévő Jobbágyi, Cselédjei, 's Tisztyei is leg-kevesebb Urokat. Kinek halálát a' mindön a' kezem alatt lévő egy néhány Helységbéli (éppen akkor Ur dolgában lévő) Jobbágyinak szomorúan hirül attam volna, mint valami hirtelen való nagy rettentésen el-hámulának, és kevés álmélkodás után Tót szóval erre fakadának: *Kitsoda fog már minket Flainak nevezni, és ki fogja ez után bajainkat, szükségünket enyhíteni?* Ezekre mindnyájan a' szives fájdalom miatt gönyübe zavarodának. —

Én is azomban ezen kedves Principálisom halálán meg-szomorodtam, de annál inkább nevelte szomorúságomat az: hogy a' midőn a' meg-tett rendelés szerint minden birtokiban az harangokat meg-vonták volna, első jelentésre egy fő Birtokában lévő (Kafsán) T. T. Plébánus Ur az harangoztatást (mert Luteranus Ur volt) meg-tagadta. — — Ládd-é? Kedves Magyar Kurirom! Még Európának nem minden szugolyaiban tettett-fel a' Keresztyénség látása határozattyanak Egén az igaz Keresztyéni Szeretetnek hajnal-tsillaga. Ha illy emberekre volna a' Világ Kormányja bizva, mi volna a' Világból?

Külső Országi Tudósítások.

Frantzia Ország. — Emlékeztünk volt a' fellyebb való Kurirbann a' Spanyol Királynak a' Frantzia Nemzeti-gyűléshez küldetett intő-leveléről. Sok félek vóltanak ugyan az ezen Levélről tétetett vélekedések: de mindenek felett kedveltetett *Andro* (*Andrés*) nevű Deputátusnak tanács-adása, ki azt javasolta, hogy mindent egyebet félre tévén, leg-előbb-ször-is a' Királynak állapottyát kellene tökéletesen a' Konstitutio szerint meg-határozni, mert az után egyebek önként fognának ennek sinor-mértéke szerint egy másból következni. Ugyan ezért Jul. 13-dikán az e' végre ki-rendeltetett és ebben már régen dolgozó 7 egyesült Commissioknak munkája az olvasásra elő-vétetődvén, e' két következő kérdésekre méne-ki az egész Inquisitionnak summája.

1-szor. *Lehetne-e a' Király ellen Prozeffust indítani?*

2-szor Párisból való titkos el-menetele a' Királynak bünös vált-é? — Ezen fel-olvasatott inquisitionnak elején hozszason le-vagyon írva: miképpen munkálódta legyen Gen. *Bouillé* a' Királynak *Montmédi* felé való el-szökését: miképpen vétetődött végre a' Király ezen próbára roá a' Gen. sok rendbéli hitegetései 's könyörgései által: 's miképpen vitt ezen Generális Jun. 10-dikétől fogva 21-dikéig ezen futásra való minden készülteket véghez- 's a' t. Ezen környülállásoknak 's több ezez hason-

lók.

lőknek elő számlálása után le-száll az inquisition az első kérdésre 's következő olvasásra méltó megjegyzéseket télesen rölla: „ Nem a' Királyért — így szól ezen irás — hanem a' Nemzetért szerzettük mi ezen Constitutiót: ebben a' Monárkhia szent; a' Királynak meg-bánthatatlansága is pedig meg-határozott. A' mi Constitutionok nem függ egy Monárkhának jó, a' vagy rossz tulajdonságaitól: sőt egy nagy dolgokat próbálni alkalmas Királynak ditsőséget kívánó indulatai, egy más alkalmatlannak pedig gyengeségei ellen, ez által tétetünk hátorságossá. A' Királynak meg-bánthatatlansága nem valami néki való kedvezés, hanem hatalmának tulajdonsága. A' törvényeknek eleget tétető hatalom és a' Királynak személye, el-válthatatlanok egymástól. Ha a' Király ellen panaszolni lehetne: úgy ő minden nap Törvény-szék elejébe hivattathatnék. Azért is határozott meg az, hogy semmi törvényt bé ne lehessen tölteni, mellynek egy Minister nevét alája nem írta, hogy így legyen mindenkor valaki, a' ki ezen törvényről jót álhalson. Azoknak a' személyeknek pedig, kik a' Királynak tanácsolnak, igen szoross szám adás alatt kellek lenni: hogy ez által kénteleníttsenek sok jót, és semmi rosszat nem tselekedni. „ — — A' második Kérdésnek is meg-határozása, ezen előre botsáttatott megjegyzésektől vagyon fel-függesztve, mellyek szerint ezen inquisitionnak elő-adója minden módon azt kívánja meg-mutatni, hogy a' Királynak titkon való el-menetele bünös nem lehet; mivel semmi törvényt, melly a' Constitutio által meg-határozva lett volna, a' Király által nem hágott, és a' törvénynek egész ereje csak Gen. *Bouillé* ellen 's több más társai ellen szolhat. Ezeknek elő-adása meg-esvén el-végeztetett, hogy a' fellyebb le-iratott megjegyzésekhez képeest, a' Királynak Párisból való el-távozását illető Dekretom meg-irattatván, a' dolog mennél hamarébb érjen véget.

A' Frantziáknak Királya egy tudosittást küldött volt Német Országra a' *Conde* Hertzeghez, mellyben ezen Hertzeget hazájába viszsza hívja, és inti

is, hogy hanem ha ezt tselekedni fogja, különben minden örökségeit elvesztvén többé Frantzia Házának tartani nem fog. Azon Követ, ki ezen irást a' nevezett Hertzegnek *Vormatz*ba meg vitte, már régen nem jelentette magát, és nem tudatik hová lett. Az a' hir terjedett el Frantzia Országban iránta, hogy Német Országban fogságra tétetett volna. *Minister Montmorin* Jul. 11 dikén ezen egész dolog iránt, oly hirrel jelent meg a' Nemzeti-gyűlés előtt, hogy ő ugyan sem a' *Moguntziai* sem a' *Koblenzi* Frantzia Ministerekől azt nem vette, hogy a' *Conde* Hertzeghez küldött Követ *Düveyrier* fogságra tétetett volna: mindazonáltal nagyobb bátorságnak okáért oly parantsolatot küldött mind a' *Koblenzi*, mind pedig a' *Moguntziai* Frantzia Ministerekhez; hogy ha a' nevezett *Düveyrier*, mint Ország Követtye fogságban tanáloa lenni, ezek ötetforma szerint kérnék ki, 's tennének jelentést, hogy Frantzia Ország ezen ő maga Követének fogságra lett tétetetését, ugy nézné, mint a' Nemzetek' közösleges törvényének, és a' Frantzia Ország' fennálló szövetséges kötéseinek meg-rontását.

Párisban a' Nemzeti-gyűlés tagjai között 500-an vannak már olyanak, kik a' Királyt Királynak hagyni kívánnák. — Prusziusz Sátus és Kabinét *Minister G. Hertzberg* Ur, hivataljából való szabadságot kért a' Királytól, és meg-is nyerte, az egész fizetése mellett. Ezen Ur már 1746-tól fogva mind a' Státusnak titkos Tanátzosa, ugy munkálódik vala 1763-dikig — ettől fogva a' *Hubertsburgi* békeségig 2-dik *Minister* volt, és az után egészfzen a' mult *Julius*ig első *Minister*. Már most az *Akadémiának* Kurátora, és az Országbeli Sellyem-műhelynek gondviselője. — A' kit az Istenek meg-akarnak büntetni Mesterré téfzik !! Betsüljétek meg hát az Oskolat igazgatókat és a' Mestereket.

NB. NB.

F. Királyi Tanátzos Mélt, *Balog Péter* Ur Torontál Vármegyében Fő-Ispánná lett.

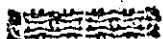
Gróf

megint a' régi lábra visszra állittatott Fels. Erdélyi Kir. Kantzelláriának Kantzelláriusi Méltóságára lépett, és ezen Ns Vármegyének Fő Ispányi Méltóságával felruháztatott. — Excellentziád' nagyra született tulajdonságának ritka hathatosságát, és becsét valójában tsudálni lehet. — Nem tartoztatom tovább a' T. Státusoknak és Rendeknek forró buzgóságokat, mellyel a' Fő Ispányokkal öfve tsatoltatni kívánva kívánnak. Azért is Excellentziádat (Tit.) Fels. Koronás Fejedelmünk' nevében 's akaratjából, a' mint már azt a' fel-olvasztatott kegyelmes parantsolatból bővebben értették a' T. Státusok, ezen Ns Bihar Vármegye' Fő Ispányi Hivatalába bevezetem, bé-iktatom, és annak birtokát, az élő Törvényünk' értelme szerint, minden hozzá tartozandó hatalommal, autoritásával, méltóságával, hasznaival, és haszon vételeivel, kezébe által adván, Excellentziádat, a' T. Státusoknak és Rendeknek, ugymint valóságos törvényes Fő Ispányokat eleikbe állítom; és valamint hogy Excellentziád' eddig viselt fő Hivatalai, és a' kormányozásra szükséges jó erköltsei igérik azt, hogy a' maga kötelességének tökéllétesen meg-felel, és ezen Nemes Vármegye' bődogságát szerentsélsen művelni fogja: ugy ellenben bátorkodom a' T. Státusoknak és Rendeknek is Tisztém szerint barátságosán ajánlani, hogy Excellentziádat, ugymint érdemes Fő Ispányokat szívesen tisztelleyék, és minden dolgokban, mellyek Tisztivel öfve vagnak kötve, kész engedelmséggel viseltélsenek hozzája. Nints egyéb hátra, hanem hogy Excellentziádtól, hivatalbéli Hitét, a' kegyesen meg-küldött forma szerint fel-vegyem.

(A' meg-esketés után, így folytatta tovább Beszédét a' Kir. Biztos Ur:)

Véghez ment már, a' mit a' T. Státusok olly óhajtvá vártak, olly forró, és egyenlő szíveséggel, és buzgósággal kívántak. Birják Fő Ispányokat, kit mivel már a' Hitnek szent kötele által szorosabban

ban hozzájok isatoltatott, magokénak bizvást mondhatnak. Szemlélem a' nyilvánosságos örömnök jeleit, a' T. Státusok' homlokaikon. Van is annak ki-méríthetetlen forrása, mert olly ditsőséges Nemből születt, olly fényes méltósággal fel-ékesített, annyi érdemekkel tündöklő, olly jeles tudományokban, mellyekről a' külső Nemzeteknél is nagy hire és neve vagyon, bé-avatott Férjfiat, Fejedelmünk' kedves, és közel lévő Tanátsólsát, Fő Kormányozójoknak tisztelhetvén, már csak ezt egyedül méltán fő vizagztalásoknak, 's ditsőségeknök tart-hatták a' T. Státusok. — De ha ezen fellyül, különös nyájajságát, és le-ereszkedését tekintjük, mellyel mindnyájoknak szivét magához vonya, azon kellemetes Udvariságát, mellyel mindnyájokat megelőz, azon meg-értt itéletét, mellyel mindent igazságos mértékre tézzen, azon nagyságos, és minden félre való hajlástól szabad Lelkét, mellyel mindnyájokat erővel is a' maga álmétkodására ragad, úgy a' többi belső nagy erköltséit, mellyeknek elő szandálását, hogy Excellentziád' szemérmetségét meg-ne sértsem, készakartva félbe hagyom. Meg-kell vallani, hogy mind olly hathatósok ezek, hogy valamint a' lejendő kormányozásnak tsalhatatlan meg-jövendülésére szolgálnak: úgy nem külömben a' T. Státusoknak és Rendeknek állandóbb és tartósabb örömkre 's örvendezésekre különös indító okat adnak. — Mivel pedig Excellentziád, a' Haza' szolgálatyában, 's a' Közjónak elő-mozdításában nőt fel, és erősödött, meg-szokta már a' tulajdon haszont a' köz boldogulásnak szerietéért fel-áldozni; jól esméri édes Hazánknek állapottyát; emlékezik annak viszontagságiról, tudja minden veszélyeit; és érzi, igen is érzi azt, a' miben köz-javunk, és különös boldogságunk fekszik. — Nem szükséges magyaráznom a' jelenlévő T. Státusoknak, Excellentziádtól való hazafiui kívánságokat. — Nem is annyira kívánságot, mint tellyes bizodalmat, és meg-nyugvást szemlélek már én mindenütt, és Excellentziád is különös örömevel mindnyájok' homlokán

lokán olvashattya; miképpen t. i. ki ki bátran igé-
ri magának, hogy Excel. rad Fő Tagja lévén a' N
Vármegyének, Fő Paissa léfzen a' Törvényeknek,
kegyes Attya az adó fizető Népnek, Olzlopa a' Ne-
mesi Rendnek, és hathatós Élő mozdítója a' közön-
séges, és a' tulajdon boldogságnak. — Tartozik
Excellentziádhoz is, e' máj Nap' örvendetes inep-
lésének nem kevesebb része, ditselkedhetik Excel-
lentiád is, a' szerentsének különös kedvezésével;
mert által vett olly Vármegyét, a' melly, ki terje-
désére, fekvése' kellemetelségére, földje' bővségére,
a' Nemességnek, mellyet kebelében nevel, sokasá-
gára való nézve, Országunk' első Megyéi közzé mélt-
tán számláltathatik. Eleikbe tétetett Excellentziád
olly Férjfiaknak, kik önként való indulajjokból, a'
betsület' minden ösztönének követésére ragadtatnak,
a' kik a' Közjónak előmozdításában tehetős, és bá-
tor segéllői lesznek, kik közül minden hivatalra al-
kalmatos Férjfiakat válaiztani, kikre bár mi sulyos
dolgotat bátran lehet bizni. — Ellyen Excellen-
tziád, éllyenek a' T. Státusok minél tovább azon
vizfontag való köz örömmel, a' mellyeknek sze-
gelet-kövök máj nap le tétetett. — Arad én réám-
is, e' máj tisztemnek tellyesítésével különös öröm
és vizalztalás, mellyet inkább éreznem, mint sem
szókkal ki fejeznem lehet; mert Excellentziádnak,
Fő Ispányi Hivataljába való bé iktatására nevezet-
vén a' Fejedelem által, kérkedek olly szerentsével,
mellyre Hazánk' Naggyai közzül annyi jeles, és
érdemes Férjfiakat lehetett vala válaiztani, kik e-
zen alkalmatolságot ditsőségeknek tartották volna.
Nem törtéhetett valójában ennél én előttem semmi,
a' mi az én szivemnek kívánatosabb, nevennek di-
tsőségesebb volna, a' mi azon tiszteletemmel,
mellyre mioltától szerentsém lett Excellentziádat kö-
zelebbről meg-esmérnem, a' ritka belső, és külső
jó erköltséi által meg hódittatván, valami titkos e-
rő és ösztön által vonattatam, tökéletesebben meg-
egyezhetne, és egyfersmind azon szeretetemnek,
mellyel a' T. Státusokhoz egytemben, és szemel-
lyen.

lyenként viseltetem, igazabban megfelelhetne. Vele szem mélységesebb tisztelettel ezen Királyi Kegyelmeséget, bizonyítom is érette különös háládatóságomat ő Felségéhez. — Nints már egyéb hátra, hanem hogy Excellenciádat különös bizodalommal kérjem, hogy engemet barátságos szivelességében tovább is megtartani méltóztasson. — Nézem különös tartozásomnak még azt is, hogy a' T. Státusoknak és Rendeknek azon különös szivelességeért, mellyel az itt való mulatásomnak rövid alatt hozzám viseltettek volt; háláadó szivemet hasonlóképpen megbizonyítsam, nem óhajtván buzgóbban egyebet, hanem hogy valamint én azon napokat, a' mellyeket itt töltöttem szerentsém vala, életem' jelesebb napjai közzé számlálni, és örökös emlékezetben tartani fogom; ugy ellenben, elválván ezen földtől, jó nevemet és emlékezetemet a' T. Státusoknál és Rendeknél fenn hagyhassam. "

Mint hogy a' Ziláhi Postamester Ur egy néhány *Kurirt* olvasni kívánó Uraknak pénzeket el venni és felküldeni, mint más Postamester Urak tselekefsznek, nem akarja, jelentjük, hogy a' T. N. Közép. Szolnok Vármegyei Uraságok, kik Leveleinket olvasni kívánnyák, csak egy tzedulájokkal jelentsék magokat a' *Kurir*nál, és azonnal izolgálatjokra lészünk; a' pénzt pedig letehetik mikor tettik Orsz. Prokátor Tek. *Laskay* Sámuel Urnál Zilahon, vagy Kereskedő *Gorovey* Uramnál.

Tudóftás.

Nemes Bihar Vármegyében lévő Székelyhidi és Dioszegi Uradalmokhoz tartozó, Nagy-Várad és Debreczen közt fekvő igen jó haszonvehető egynéhány Pufzták u. m. Gyapoly, Kerekegyház, Kassa,

szá, Kis-Fejérthó; Fadtal, azon kívül még egyéb féle *Beneficiumok*-is, nevezetesen pedig: Kalmár-Boltok; Csápszékek, Mélszártsékek, Pálinka-főző-alkalmatosságok hozzá tartozandó szükséges Üstökkel és egyéb szükséges Eszközökkel együtt, Vadászat és Halászatoknak hasznvétele, nemkülömben a' Hid és Vásár Vámnak jövedelmei s t. három egymás után következő évtendőkre ú. m. a 1. má. Januarii 1792. vique ultimam Decembris 1794. Kotyavetye által a' többet ígérőknek Arendába fogadtatni. Mivel pedig ezen Kotyavetyéhez Sz. Mihály Havának 15. napja vagon meg határozva, tehát azok, a' kiknek az említett hasznvételeknek Arendatiojára kedvek vagon, ne terheltezenek a' fent említett napon reggeli 9 órakor a' Székelyhídi Kásléban az oda-való Uraság Tifztsége előtt megjelenni, a' hol addig-is a' köteendő Contractus vagy is egyezés Leveleknek *Conditioi* felől minden nap értekezni lehet.

Hir-adás.

Minthogy Nádmézkonfekt készítő *Henrikh Fann-Jelmann* János, ki is Német Országban a' *Hohenlöh* Hertzegségben *Öhringenben* vette származását, ez előtt egy évtendőnek előtt Magyar Országba el-útozván, az Éltától fogva magát tellyességgel nem jelentette ezen az okon alkalmatosságot szolgáltatott a' maga után való tudakozódásra; és az a' kívánság iránta, hogy vagy maga, vagy pedig ha maga, reménység felett beteg, vagy megholt volna, más valaki, a' ki az ő életének környül állásait tudja, Bétsben a' Franciskánusok piattzán, a' 952 szám alatt lakó *Jón* nevezetű Hertzegi Residensnél tégyen ez iránt jelentést. Az ez iránt tétetendő minden némi költségért illendő elég-tétel ígértetik.

Bétsben Juliusnak 29-dikén 1791.